

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2653/2541

กรมสรรพากร โจทก์ นาย จ่วน ศรี เจริญจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.ระฎาการ มาตรา 30, ป.พ.พ. มาตรา 193/14, ป.พ.พ. มาตรา 193/31

ย่อ / หลักกฎหมาย

ประมวลรัษฎากร มาตรา 30 กำหนดให้อุทธธรณ์ การประเมินภาษีของเจ้าพนักงานประเมินต่อ คณะกรรมการพิจารณาอุทธธรณ์ เพื่อให้พิจารณายกเลิก เพิกถอนแก้การประเมินได้ แต่จำเลยไม่ใช่ สิทธิอุทธธรณ์ การประเมิน ย่อมถือได้ว่าการประเมินดังกล่าวชอบแล้วและเป็นอันยุติ จำเลยจะยก ข้อต่อสู้ว่าการ ประเมินภาษีของเจ้าพนักงานประเมินไม่ชอบ เพราะเงินรายรับบางส่วนไม่ใช่ของ จำเลยหาได้ไม่ จำเลยเป็นหนี้ภาษีอากรค้างจำนวน 1,094,507.21 บาทหนี้ดังกล่าวเป็นหนี้ที่ กำหนดจำนวนได้โดยแน่นอนและไม่มีกฎหมายบัญญัติว่ามูลหนี้ที่นำมาฟ้องคดีล้มละลายต้อง ดำเนินการฟ้องเป็นคดีแพ่งต่อศาลให้มีคำพิพากษาเสียก่อนจึงจะเป็นหนี้ที่กำหนดจำนวนได้โดย แน่นนอน จำเลยรับหนังสือแจ้งภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแบบหนังสือแจ้งภาษีการค้าและหนังสือแจ้ง ให้นำส่งภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่ายเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2531 ให้ชำระภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาเพิ่มเติมพร้อมเบี้ยปรับกับเงินเพิ่ม ภาษีการค้าเพิ่มเติมพร้อมเบี้ยปรับกับภาษีบำรุง จังหวัด และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่ายพร้อมเงินเพิ่มภายใน 30 วัน นับแต่วันรับหนังสือ การที่เจ้าพนักงานประเมินมีหนังสือถึงจำเลยให้ชำระภาษีอากรดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการสั่งบังคับ ตามอำนาจกฎหมาย เพื่อให้ลูกหนี้ชำระหนี้ค่าภาษีอากรตามที่เรียกร้อง อันมีผลให้ลูกหนี้อาจถูกยึด ทรัพย์สินขายทอดตลาดโดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาลการสั่งบังคับดังกล่าวเป็นการที่เจ้าหนี้ได้ กระทำการอื่นใดอันนับว่ามีผลอย่างเดียวกันกับการฟ้องคดีเพื่อให้ชำระหนี้ตามที่เรียกร้องดังที่ บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/14(5)อายุความจึงสะดุดหยุดลงและ เริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่พ้นระยะเวลา 30 วัน ที่กำหนดให้จำเลยนำเงินภาษีอากรไปชำระดังนั้น อายุความเรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้ภาษีอากรดังกล่าวจึงเริ่มนับใหม่นับแต่วันที่ 15 กันยายน 2531 โจทก์ฟ้องคดีล้มละลายเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2537 จึงยังไม่ล่วงพ้นกำหนด 10 ปี ตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/31คดีโจทก์ไม่ขาดอายุความ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยเป็นผู้ประกอบการค้าทำกิจการประเภท 4 ชนิด 1(ฉ) รับจ้างทำของถมดิน ตัก ดินด้วยเครื่องจักรจึงต้องเสียภาษีการค้าและภาษีบำรุงจังหวัด เนื่องจากเจ้าพนักงานประเมินของ โจทก์ตรวจพบว่า ปีภาษี 2527และปีภาษี 2528 จำเลยชำระภาษีบุคคลธรรมดาและยื่นรายรับเพื่อ ชำระภาษีการค้าไม่ถูกต้องครบถ้วน นอกจากนี้ยังปรากฏว่าในปี 12527 จำเลยจ่ายเงินให้แก่ พนักงานและลูกจ้างโดยมิได้หักภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ณ ที่จ่ายและไม่นำส่งให้ถูกต้องครบถ้วน เจ้าพนักงานประเมินจึงมีหนังสือแจ้งภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาถึงจำเลยให้ชำระภาษีเพิ่มเติมพร้อม เบี้ยปรับและเงินเพิ่ม กับมีหนังสือแจ้งให้นำส่งภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่ายพร้อมเงินเพิ่ม และส่งแบบหนังสือแจ้งภาษีการค้าให้จำเลยชำระภาษีเพิ่มเติม พร้อมเงินเพิ่มและภาษีบำรุงจังหวัด รวมเป็นเงินค่าภาษีอากรที่จำเลยต้องชำระทั้งสิ้น 1,216,022.74 บาท จำเลยได้รับหนังสือแจ้ง การประเมินภาษีอากรดังกล่าว แต่จำเลยมิได้อุทธธรณ์การประเมินของเจ้าพนักงานประเมินต่อ

คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ต่อมาจำเลยชำระภาษีอากรค้างบางส่วน ครั้นปี 2534 โจทก์ประกาศ นิรโทษกรรมยกเลิกเงินเพิ่มและเบี้ยปรับ จำเลยได้รับสิทธิดังกล่าวจำเลยคงค้างชำระภาษีอากรเป็น จำนวนเงินทั้งสิ้น 1,094,507.21 บาท โจทก์มีหนังสือทวงถามให้จำเลยชำระหนี้ภาษีอากรค้าง ดังกล่าวแล้ว 2 ครั้ง มีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่า 30 วัน จำเลยรับหนังสือทวงถามแต่ไม่ชำระหนี้ และไม่ปรากฏว่าจำเลยมีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะพึงยึดมาชำระหนี้ได้ พฤติการณ์ของ จำเลยจึงต้องด้วยข้อสันนิษฐานว่ามีหนี้สินล้นพ้นตัว หนี้ภาษีอากรค้างดังกล่าวเป็นหนี้ที่กำหนด จำนวนได้โดยแน่นอน ขอให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาด และพิพากษาให้ล้มละลาย จำเลยให้การว่า จำเลยไม่เป็นหนี้ค่าภาษีอากรตามฟ้องและยังไม่มีคำพิพากษาว่าจำเลยเป็นหนี้ ภาษีอากรโจทก์หรือไม่จึงยังไม่เป็นหนี้ที่กำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน ทั้งสิทธิเรียกร้องในหนี้ ภาษีอากรดังกล่าวเป็นหนี้ที่จำเลยค้างชำระก่อนวันที่ 26 กันยายน 2527 โจทก์ไม่ได้ฟ้องเรียกร้อง ภายใน 10 ปีจึงขาดอายุความ จำเลยเป็นกำนัน จำเลยมีทรัพย์สินและประกอบธุรกิจการค้ามี รายได้สามารถชำระหนี้โจทก์ ก่อนฟ้องจำเลยเคยชำระหนี้แก่โจทก์บางส่วน จำเลยไม่ใช่ผู้มีหนี้สิน ล้นพ้นตัว ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาดจำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืนจำเลยฎีกาศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า ปัญหาวินิจฉัย ตามฎีกาของจำเลยข้อแรกมีว่า มูลหนี้ที่โจทก์นำมาฟ้องเป็นหนี้ที่กำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน หรือไม่ โจทก์มีนางสาวสุวรรณ์ อัครอิมสุวรรณ์ นางสาวจันทณี ปฎิภาณกวี และนายเสกสรรค์ สุทิน เป็นพยานเบิกความว่าเจ้าพนักงานประเมินของโจทก์ตรวจพบว่า ในปีภาษี 2527 และปีภาษี 2528 จำเลยชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและยื่นรายรับเพื่อชำระภาษีการค้าไม่ถูกต้องครบถ้วน กับพบว่าในปี 2527 จำเลยจ่ายเงินให้แก่พนักงานและลูกจ้างโดยมิได้หักภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ที่จ่ายและไม่นำส่งให้ถูกต้องครบถ้วน เจ้าพนักงานประเมินจึงมีหนังสือแจ้งภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาถึงจำเลยให้ชำระภาษีเพิ่มเติมพร้อมเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม กับส่งแบบหนังสือแจ้ง ภาษีการค้าให้จำเลยชำระภาษีเพิ่มเติมพร้อมเงินเพิ่มและภาษีบำรุงจังหวัดและมีหนังสือแจ้งให้ จำเลยนำส่งภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่ายพร้อมเงินเพิ่ม รวมเป็นเงินค่าภาษีอากรที่จำเลย ต้องชำระทั้งสิ้น 1,216,022.74 บาท ภายใน 30 วัน นับแต่วันรับหนังสือจำเลยรับหนังสือดังกล่าว แล้วเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2531 แต่จำเลยไม่ชำระหนี้ภาษีอากรดังกล่าวและมีได้อุทธรณ์การ ประเมินภาษีของเจ้าพนักงานประเมินต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามประมวลรัษฎากร มาตรา 30 ดังนี้ เห็นว่า ตามประมวลรัษฎากรมาตรา 30 กำหนดให้อุทธรณ์การประเมินภาษีของ เจ้าพนักงานประเมินต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ เพื่อให้พิจารณายกเลิกเพิกถอนแก้ไข การประเมินได้แต่จำเลยไม่ใช้สิทธิอุทธรณ์การประเมินย่อมถือได้ว่าการประเมินดังกล่าวชอบแล้ว และเป็นอันยุติ จำเลยจะยกข้อต่อสู้ว่าการประเมินภาษีของเจ้าพนักงานประเมินไม่ชอบเพราะเงิน รายรับบางส่วนไม่ใช่ของจำเลยหาได้ไม่ ทั้งข้อเท็จจริงได้ความต่อไปว่า โจทก์ยึดทรัพย์สินของ จำเลยออกขายทอดตลาดได้เงิน 29,010 บาทตามสำเนาแบบคำขอชำระภาษีอากรคงค้างเอกสาร หมายเลข จ.16 เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2531 กับวันที่ 15 กันยายน 2532 จำเลยชำระภาษีอากรค้าง แก่โจทก์เป็นจำนวนเงิน 1,999 บาท และ 2,000 บาท ตามลำดับตามสำเนาแบบคำขอชำระ ภาษีอากรคงค้างเอกสารหมายเลข จ.17 เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2535 และวันที่ 31 มีนาคม 2535 จำเลย ชำระภาษีอากรค้างอีก 783 บาท และ 486.53 บาท จำเลยจึงได้รับนิรโทษกรรมยกเลิกเงินเพิ่มและ เบี้ยปรับเป็นจำนวนเงิน 1,489 บาท ตามสำเนาแบบคำขอชำระภาษีอากรคงค้างเอกสารหมายเลข จ.18 นอกจากนี้ จำเลยยังได้รับนิรโทษกรรมยกเลิกเบี้ยปรับเป็นจำนวนเงิน 12,581 บาท 7,296

บาท 47,307 บาท และ 18,562 บาท ตามสำเนาแบบขอชำระภาษีอากรคงค้างเอกสารหมาย จ.19 จำเลยจึงคงเป็นหนี้ภาษีอากรค้าง 1,094,507.21 บาท หนี้ดังกล่าวเป็นหนี้ที่กำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน และไม่มีความหมายบัญญัติว่ามูลหนี้ที่นำมาฟ้องคดีล้มละลายต้องดำเนินการฟ้องเป็นคดีแพ่งต่อศาลให้มีคำพิพากษา ก่อนจึงจะเป็นหนี้ที่กำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษามานั้นชอบแล้วปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยข้อต่อมามีว่า สิทธิเรียกร้องในมูลหนี้ที่โจทก์นำมาฟ้องขาดอายุความหรือไม่ ได้ความว่าจำเลยรับหนังสือแจ้งภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแบบหนังสือแจ้งภาษีการค้าและหนังสือแจ้งให้นำส่งภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2531 ให้ชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพิ่มเติมพร้อมเบี้ยปรับกับเงินเพิ่มภาษีการค้าเพิ่มเติมพร้อมเบี้ยปรับกับภาษีบำรุงจังหวัด และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่ายพร้อมเงินเพิ่มภายใน 30 วันนับแต่วันรับหนังสือ เห็นว่า การที่เจ้าพนักงานประเมินมีหนังสือถึงจำเลยให้ชำระภาษีอากรดังกล่าว นั้น ถือได้ว่าเป็นการสั่งบังคับตามกฎหมาย เพื่อให้ลูกหนี้ชำระหนี้ค่าภาษีอากรตามที่เรียกร้องอันมีผลให้ลูกหนี้อาจถูกยึดทรัพย์สินขายทอดตลาดโดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาล การสั่งบังคับดังกล่าวเป็นการที่เจ้าหนี้ได้กระทำการอื่นใดอันนับว่ามีผลอย่างเดียวกันกับการฟ้องคดีเพื่อให้ชำระหนี้ตามที่เรียกร้องดังที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/14(5) อายุความจึงสะดุดหยุดลงและเริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่พ้นระยะเวลา 30 วัน ที่กำหนดให้จำเลยนำเงินภาษีอากรไปชำระ ดังนั้น อายุความเรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้ภาษีอากรดังกล่าวจึงเริ่มนับใหม่นับแต่วันที่ 15 กันยายน 2531 โจทก์ฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2537 จึงยังไม่ล่วงพ้นกำหนด 10 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 193/31 คดีโจทก์ไม่ขาดอายุความ และตามมาตรา 193/14มิได้บัญญัติว่า การที่อายุความสะดุดหยุดลงจะมีได้แต่เฉพาะกรณีลูกหนี้รับสภาพหนี้ต่อเจ้าหนี้ตามสิทธิเรียกร้องโดยทำเป็นหนังสือรับสภาพหนี้ให้เพียงกรณีเดียวดังที่จำเลยฎีกาเท่านั้น หากแต่บัญญัติไว้หลายกรณีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยข้อสุดท้ายว่า จำเลยมีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือไม่ เห็นว่า พยานหลักฐานที่จำเลยนำสืบรับฟังไม่ได้ว่า จำเลยมีรายได้และทรัพย์สินพอที่จะชำระหนี้ภาษีอากรค้างได้ทั้งหมดและไม่มีเหตุที่ไม่ควรให้จำเลยล้มละลาย พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบฟังได้ว่า จำเลยมีหนี้สินล้นพ้นตัว จำเลยเป็นหนี้โจทก์ไม่น้อยกว่า 50,000 บาท และเป็นหนี้ที่กำหนดจำนวนได้โดยแน่นอนที่ศาลล่างทั้งสองมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาดชอบแล้วพิพากษายืน

องค์คณะ

อภิศักดิ์ พรวัชรภา . ไพโรจน์ คำอ่อน . พิชัย เตโชพิทยากุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา . ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th . <https://thaideka.online/deka/2653/2541>